בית המדרש המרכזי
יביע אומר
בראשות הגאון רבי יצחאל כהן שליט"א
רח' עוזיאל 41 בני ברק
גיליון מס' 168

פרשת "פקודי"

מאמר השבוע
מאת ראש המוסדות הרה"ג **יגאל כהן** שליט"א

צָרִיךְ שִׁנּוּי

אָדָם שֶׁעַדַיִן לֹא הִתְחַתֵּן אֵינוֹ יָכוֹל לְתַקֵּן אֶת עַצְמוֹ וְלִהְיוֹת טוֹב יוֹתֵר, כִּי אִם הוּא לֹא מִסְתַּדֵּר בְּמָקוֹם מְסֻיָּם הוּא יָכוֹל לָקוּם וְלַעֲזֹב, וְאִם תִּהְיֶה לוֹ בְּעָיָה עִם אֶחָד הַחֲבֵרִים הוּא יַעֲזֹב אוֹתוֹ וְיִחַפֵּשׂ חָבֵר אַחֵר - אַף אֶחָד בָּעוֹלָם לֹא יָכוֹל לְהַכְרִיחַ אוֹתוֹ לְהִשָּׁאֵר אִתּוֹ גַּם כְּשֶׁקָּשֶׁה לוֹ. אֲבָל כְּשֶׁאָדָם נִכְנָס בִּבְרִית הַנְּשׂוּאִין - הוּא מְחֻיָּב לְהִסְתַּדֵּר עִם בַּת זוּגוֹ, הוּא צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת שִׁנּוּי אֲמִתִּי בְּעַצְמוֹ, לְהַתְחִיל לְוַתֵּר אוֹ לְהַבְלִיג וְלַעֲזֹר לַצַּד הַשֵּׁנִי גַּם בִּרְגְעֵי מַשְׁבֵּר.

בְּנֵי זוּג שֶׁנִּתְקָלִים בְּקְשָׁיִים בְּמַהֲלַךְ חַיֵּי הַזּוּגִיּוּת שָׁלָהֶם, הַיֵּצֶר הָרָע קוֹפֵץ לַהֲרֹס בֵּינֵיהֶם. הוּא אוֹמֵר לָאָדָם - 'קָשֶׁה לָךְ? תִּבְרַח! לֵךְ תְּחַפֵּשׂ מָקוֹם קַל יוֹתֵר, לָמָּה לָךְ לִסְבֹּל? תַּחְזֹר לְאִמָּא, שָׁם הִיא תְּקַבֵּל אוֹתָךְ כְּמוֹ שֶׁאַתָּה'. וְכָךְ אֲצַל הָאִשָּׁה - 'תַּעֲזֹבִי אוֹתוֹ, מֵאֵז יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁעִם בַּעַל אַחֵר יִהְיֶה לָךְ טוֹב יוֹתֵר, יַעֲרִיכוּ אוֹתָךְ יוֹתֵר'. אִם אוֹתָם בְּנֵי זוּג יַשְׁכִּילוּ לְהָבִין שֶׁהַקְּשָׁיִ שֶׁהֵם עוֹבְרִים הוּא חֵלֶק מֵהַסִּבָּה שֶׁהֵם בָּאוּ לָעוֹלָם, כְּלוֹמַר בּוֹרֵא עוֹלָם מֵבִיא לָהֶם אֶת הַקְּשָׁיִ הַזֶּה – כְּדֵי שֶׁהֵם יִשְׁפְּרוּ אֶת עַצְמָם לִהְיוֹת טוֹבִים יוֹתֵר, מִתְחַשְּׁבִים יוֹתֵר וְנוֹתְנִים יוֹתֵר לַצַּד הַשֵּׁנִי - הַכֹּל יֵרָאֶה אַחֶרֶת...

אֵין בְּנֵי זוּג בָּעוֹלָם שֶׁיְּכוֹלִים לִחְיוֹת בְּיַחַד בְּלִי שֶׁתִּתְהַוֶּה בֵּינֵיהֶם תִּקְשֹׁרֶת טוֹבָה, כָּל אֶחָד צָרִיךְ לָתֵת תְּשׂוּמֶת לֵב וְאַהֲבָה לְצַד הַשֵּׁנִי, לְהַרְאוֹת לַשֵּׁנִי שֶׁאִכְפַּת לוֹ מִמֶּנּוּ, שֶׁכָּל אֶחָד יַרְגִּישׁ נֶאֱהָב עַל יְדֵי הַצַּד הַשֵּׁנִי.

לְבַרֵּחַ מִקְּשָׁיִ אֵינוֹ פִּתָּרוֹן... אַדְרַבָּה, הַקְּשָׁיִ הִגִּיעַ כְּדֵי שֶׁנְּנַסֶּה לִבְדֹּק בְּעַצְמֵנוּ בַּמֶּה אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִשְׁתַּפֵּר, לְתַקֵּן אֶת הַהֶרְגֵּלִים הַלֹּא טוֹבִים שֶׁבְּתוֹכֵנוּ, וּבְמִיֻּחָד לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמֵנוּ לְהִתְחַשֵּׁב בַּזּוּלַת, וּמֵעַל הַכֹּל... לָתֵת לַשֵּׁנִי, וְלֹא לַחְשֹׁב רַק לְקַבֵּל כָּל הַזְּמַן.

"כִּי יֵצֶר לֵב הָאָדָם רַע מִנְּעָרָיו" (בְּרֵאשִׁית ח, כא)

אִם נִתְבּוֹנֵן עַל תִּינוֹק אוֹ יֶלֶד קָטָן נִמְצָא שֶׁכָּל הַזְּמַן הוּא מְבַקֵּשׁ וְרוֹצֶה שֶׁיִּתְּנוּ לוֹ תְּשׂוּמֶת לֵב. כָּל יֶלֶד מַרְגִּישׁ בְּעָלִים עַל כָּל צַעֲצוּעַ שֶׁהוּא מְקַבֵּל, קָשֶׁה לוֹ לִרְאוֹת שֶׁהָאַחִים אוֹ הַחֲבֵרִים שֶׁלּוֹ נוֹגְעִים לוֹ בְּמָה שֶׁשַּׁיָּךְ לוֹ. אֵין יֶלֶד שֶׁמַּרְגִּישׁ צָרִךְ לְהַכִּיר טוֹבָה עַל כָּל הַטּוֹב שֶׁהוּא מְקַבֵּל מֵהוֹרָיו וּמֵהַסּוֹבְבִים אוֹתוֹ, אַף פַּעַם הוּא אֵינוֹ מַרְגִּישׁ צָרִךְ לַעֲזֹר לַהוֹרִים בְּנִקָּיוֹן אוֹ בְּשִׁאַר דְּבָרִים.

וְכָךְ כֻּלָּנוּ נוֹלַדְנוּ...

אִם נַעֲצֹר וְנַחְשֹׁב, נִמְצָא שֶׁהַתִּינוֹק חַי בְּדִיּוּק הַהֶפֶךְ מִמַּה שֶׁדָּרוּשׁ מִבְּנֵי זוּג בְּחַיֵּי הַנְּשׂוּאִין - הַכָּרַת הַטּוֹב עַל כָּל דָּבָר, לָדַעַת לְשַׁתֵּף אֶת הַשֵּׁנִי בְּכָל דָּבָר, לְהִתְחַשֵּׁב בָּרְגָשׁוֹת שֶׁל הַזּוּלַת - וְכֵינָן שֶׁכֻּלָּנוּ הָיִינוּ פַּעַם קְטַנִּים, כֻּלָּנוּ צְרִיכִים לַעֲבֹד עַל עַצְמֵנוּ, לְשַׁנּוֹת אֶת הֶרְגְּלִים שֶׁלָּנוּ לַחְשֹׁב תָּמִיד עַל עַצְמֵנוּ, וּלְהַתְחִיל לַחְשֹׁב וְלַעֲשׂוֹת דְּבָרִים רַבִּים לְמַעַן הַשֵּׁנִי.

וְכוּחַ טוֹב

"כְּגֹדֶל הַצְּפִיָּה כֵּן גֹּדֶל הָאַכְזָבָה" - כְּפִי מִגְדַּל הַתִּקְווֹת וְהַצְּפִיּוֹת שֶׁאָדָם בּוֹנֶה וּמְטַפֵּחַ לְעַצְמוֹ, כָּךְ הוּא מַזְמִין לְעַצְמוֹ אַכְזָבוֹת רַבּוֹת יוֹתֵר. וּלְעֻמַּת זֹאת, כְּכָל שֶׁצְּפִיּוֹתָיו שֶׁל הָאָדָם מְעַטּוֹת וּבְסִיסִיּוֹת יוֹתֵר, כָּךְ יֵשׁ סִכּוּי גָּבוֹהַּ יוֹתֵר שֶׁיִּבָּנֶה יִתְמַמְּשׁוּ, וּבְעָצְמָם מְמוֹשָׁן הוּא יִהְיֶה שָׂמֵחַ וּמְאֻשָּׁר, כְּכָל שֶׁהָאָדָם מְמַעֵט וּמַנְמִיךְ אֶת צְפִיּוֹתָיו, כָּךְ אַכְזָבוֹתָיו תִּהְיֶינָה מְעַטּוֹת יוֹתֵר, וְתִהְיֶינָה לוֹ פָּחוֹת סִבּוֹת לִהְיוֹת עָצוּב.

כָּךְ לִמְּדוּ אוֹתָנוּ חֲזַ"ל (בְּרָכוֹת נח.): "כְּשֵׁם שֶׁפַּרְצוּפֵיהֶם שׁוֹנִים כָּךְ דֵּעוֹתֵיהֶם שׁוֹנוֹת" - אֵין אָדָם בָּעוֹלָם שֶׁדַּעְתּוֹ דּוֹמָה לְדַעַת חֲבֵרוֹ, וּבְגִלְגֻּל הַשֵּׁנִי בַּדֵּעוֹת שֶׁבֵּינֵיהֶם יֵשׁ חִלּוּקֵי דֵּעוֹת וּרְצוֹנוֹת שׁוֹנִים בֵּין אֶחָד לַחֲבֵרוֹ. לִפְעָמִים הַבַּעַל אוֹהֵב צֶבַע מְסֻיָּם וְאִשְׁתּוֹ אוֹהֶבֶת צֶבַע אַחֵר, וְכָךְ כְּמַעַט בְּכָל פְּרָט בַּחַיִּים שֶׁלָּנוּ הַדֵּעוֹת שֶׁלָּהֶם שׁוֹנוֹת, וְאֵין סִבָּה לְצַפּוֹת שֶׁכָּל דָּבָר בֵּין בְּנֵי הַזּוּג יַעֲבֹר חָלָק.

לָכֵן, מִי שֶׁמְּצַפֶּה שֶׁחַיֵּי הַנִּשּׂוּאִים שֶׁלּוֹ יִהְיוּ "יֶרַח דְּבַשׁ' אֶחָד גָּדוֹל, וְהוּא אוֹמֵר לְעַצְמוֹ: 'אֲנִי הוֹלֵךְ לְהָנוֹת כָּל יְמֵי חַיַּי מֵאַהֲבָה וְאַחְדוּת, שָׁלוֹם וְרֵעוּת' - מְצַפֶּה לוֹ אַכְזָבָה רַבָּה! בְּכָל פַּעַם שֶׁיֵּשׁ בֵּין בְּנֵי הַזּוּג וִכּוּחַ - הֵם צְרִיכִים לְקַבֵּל אֶת זֶה בַּהֲבָנָה שֶׁזֶּה טִבְעִי, כִּי הַדָּבָר מֻכְרָח לִהְיוֹת שֶׁהֵם רוֹצִים דְּבָרִים שׁוֹנִים, וְאָז קַל יוֹתֵר לְהַגִּיעַ לְהַסְכָּמָה.

הַהֲבָנָה שֶׁיֵּשׁ שֹׁנִי גָּדוֹל בֵּין בְּנֵי הַזּוּג הִיא נְקֻדָּה חֲשׁוּבָה מְאֹד בְּחַיֵּי הַנִּשּׂוּאִין שֶׁלָּנוּ, מִפְּנֵי שֶׁפְּעָמִים רַבּוֹת מַגִּיעִים בְּנֵי זוּג לְוִכּוּחַ - כָּל אֶחָד רוֹצֶה דָּבָר אַחֵר, וְהֵם חוֹשְׁבִים לְעַצְמָם - 'הִנֵּה, טָעִינוּ בַּבְּחִירָה שֶׁלָּנוּ! אִם הָיִינוּ בּוֹחֲרִים... זֶה לֹא הָיָה קוֹרֶה!' כְּשֶׁהָאֱמֶת הִיא שֶׁהַוִּכּוּחַ הוּא דָּבָר טִבְעִי, וְעִם כָּל בֶּן אוֹ בַּת זוּג אַחֵר הָיִינוּ מַגִּיעִים לְוִכּוּחַ.

הָעִקָּר הוּא לִלְמֹד לְנַהֵל וִכּוּחַ בְּדֶרֶךְ יָפָה, בְּלִי לִפְגֹּעַ בַּשֵּׁנִי, וְכַמּוּבָן... לָדַעַת לְהִתְפַּשֵּׁר וּלְוַתֵּר בַּמְּקוֹמוֹת הַנְּכוֹנִים.

גֶּבֶר אוֹ אִשָּׁה שֶׁעוֹמְדִים לְהָקִים בַּיִת בְּיִשְׂרָאֵל, וְכֵן אִלּוּ שֶׁכְּבָר הֵקִימוּ בַּיִת וַעֲדַיִן לֹא הִגִּיעוּ אֶל הַמְּנוּחָה בְּנוּשֵׂא הַזּוּגִיּוּת, הֵם חַיָּבִים לָדַעַת שֶׁבּוֹרֵא עוֹלָם שָׂלַח אוֹתָם לָעוֹלָם כְּדֵי לַעֲבֹד עַל הָרַע שֶׁבְּתוֹכָם, שֶׁעַל פִּי רֹב הוּא בָּא לִידֵי בִּטּוּי בָּרָצוֹן הַפְּנִימִי שֶׁבְּתוֹךְ כָּל אֶחָד – יוֹתֵר לְקַבֵּל וּפָחוֹת לָתֵת.

וְהַזּוּגִיּוּת שֶׁלָּנוּ - שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ צִוָּה אוֹתָנוּ עָלֶיהָ - הִיא הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר לְהַגִּיעַ לִשְׁלֵמוּת עַצְמִית. עַל יְדֵי שֶׁנִּחָיֶה יַחַד עִם בֶּן אוֹ בַּת הַזּוּג שֶׁשְּׁוֶה מֵאִתָּנוּ, וְנַרְגִּיל אֶת עַצְמֵנוּ לִהְיוֹת טוֹבִים יוֹתֵר, נִלְמַד לְוַתֵּר וּלְהַעֲנִיק לַשֵּׁנִי גַּם אִם אֵינֶנּוּ מְקַבְּלִים עַל זֶה שׁוּם הַעֲרָכָה מְיֻחֶדֶת.

וְהָעֲבוֹדָה הַזּוֹ הִיא תַּכְלִית בְּרִיאַת הָאָדָם...

אִם בְּנֵי זוּג נִתְקָלִים בְּקְשָׁיִ מְסֻיָּם, אָסוּר לָהֶם לוֹמַר - 'לֹא מַתְאִים לִי! טָעִיתִי בִּבְחִירַת בֶּן אוֹ בַּת הַזּוּג שֶׁלִּי', אֶלָּא אַדְרַבָּה, כָּל אֶחָד מֵהֶם צָרִיךְ לְחַפֵּשׂ מָה בּוֹרֵא עוֹלָם רוֹצֶה מִמֶּנּוּ לְתַקֵּן וּלְנַסּוֹת בְּכָל הַכֹּחַ לְתַקֵּן אֶת עַצְמוֹ. כָּךְ נַהֲפֹךְ לַאֲנָשִׁים טוֹבִים יוֹתֵר.

מתוך ספרו של הרב יגאל כהן "בחסדך בטחתי"

פרטי ח-ן לתרומות: בנק לאומי סניף 856 ח-ן 3214739 ע"ש יביע אומר

זכר למחצית השקל בהידור פרטים בגב העלון

ניתן לתרום להפצת העלון ולהקדיש לעילוי נשמת\ לברכה\רפואה \הצלחה בטל:03-8000770

בתרומה של 250 ש"ח אתם שותפים בהפצת העלון ב:20,000 עותקים

זמני כניסה ויציאת השבת
הזמנים לפי לוח "אור החיים"

	י-ם	ת"א	חיפה	ב"ש
כניסה:	17:27	17:24	17:25	17:26
יציאה:	18:19	18:16	18:17	18:18
ר"ת:	19:00	18:57	18:58	18:59

בירושלים: לנוהגים 40 דקות 17:07

בית המדרש המרכזי
יביע אומר

שאלות ותשובות
ממורנו הרה"ג **יגאל כהן** שליט"א

שאלה: על מי יש חיוב לתת מחצית השקל, וכמה?
תשובה: מנהג טוב הוא לתת "זכר למחצית השקל" כל מי שהוא למעלה מי"ג שנים, זכר לביהמ"ק שהיו נותנים לקרבנות. וכן נהגו לתת על נשים, ויש שהוסיפו לתת גם על ילדים קטנים ואפילו "עוברים", ורמז לדבר כל "העובר על הפקודים" (עיין משנ"ב סי' תר"צ). והשיעור לפי מנהג בני ספרד כ-9 גרם כסף טהור,שזה כ-20 ש"ח, ומי שאין באפשרותו יכול ליתן חצי שקל עבור ילדיו (עיין חזו"ע פורים). את הכסף אפשר לתת מר"ח אדר כיון שאז משמיעין על השקלים, ויתנו את הכסף להחזקת תורה ות"ח וישיבות קדושות ויזהרו לומר "זכר למחצית השקל" ולא מחצית השקל (כמש"כ בחזו"ע עמ' ק"ה).

שאלה: האם נשים חייבות לשמוע "פרשת זכור"?
תשובה: יש בדבר זה מחלוקת האם נשים חייבות לשמוע, או שזה נחשב כמצוות עשה שהזמן גרמא ופטורות, ועיין בחזו"ע שהכריע שמעיקר הדין פטורות אבל המחמירות על עצמן ובאות לעזרת נשים לשמוע תבוא עליהן ברכה. ויש מקומות שעושים אח"כ קריאה לנשים שמוציאין ס"ת וקורין להן פרשת זכור (בלא ברכות) ואשריהם ישראל. (ועיין בחזו"ע שמנהג זה נכון הוא ע"פ ההלכה).

שאלה: אדם שהיה חולה בפרשת "זכור" ולא יכל לשמוע מה עליו לעשות?
תשובה: אם יוכל לקרות אפילו ביחיד "פרשת זכור" מתוך הס"ת תע"ב, ואם לא, יקרא מחומש. ויכוין ג"כ בקריאת התורה לצאת יד"ח מחיית זכר עמלק שקורין ב-"כי תצא", ויכוון לצאת ידי חובה גם בפרשת "ויבוא עמלק" שקוראים בפורים וכן יגיד לחזן שיכווין להוציאו. (עיין חזו"ע פורים עמ' ז').

שאלה: מי הם הפטורים מצום "תענית אסתר"?
תשובה: כל החולים הפטורים בשאר התעניות כגון מעוברות ומניקות וכדו' פטורות ג"כ בתענית אסתר. ונוסף על זה היות וצום תענית אסתר אינו אלא מנהג הקילו ג"כ לבעלי ברית המוהל הסנדק ואבי הבן, וכן חתן וכלה בתוך שבעת ימי המשתה ועיין בחזו"ע דאינם רשאים להחמיר על עצמם כי יו"ט שלהם הוא. אבל הבריאים ושאר העם אסור להם לפרוש מן הציבור וחייבים להתענות ככל התעניות.

שאלה: מהי דרגת ההידור במתנות לאביונים?
תשובה: מתנות לאביונים שיעורין מעיקר הדין בפרוטה, ויש מחמירים, וכן ראוי לנהוג לתת כדי שיעור פת של ג' ביצים שזה בערך 10 ₪ כדי סעודה. וצריך לתת לשני אביונים לכל אחד מתנה אחת וכל המוסיף הרי זה משובח, ומצוה לתת לאנשים שמצבם הכלכלי קשה שאין ביד סיפוקם כסף נצרך לדברים הנצרכים וההוצאות השוטפות של היום יום. ואין שמחה לקב"ה כמו המרנין לב עניים (עיין משנ"ב סי' תרצ"ד), וזהו המהודר ביותר. וצריך לתת את זה דווקא ביום פורים, ואפשר לתת לאדם קודם פורים שיעביר לעניים ביום פורים.

הנהגות מרן
רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל

ניצול הזמן
זכורני בימי חורפי שכשחזרנו מבית הכנסת בליל שבת, בני הבית היו מתארגנים לעשות קידוש, וזה לקח כמה דקות. לכן בכל ליל שבת עשיתי לי סדר של לימוד ברגעים האלה של ההמתנה לקידוש, והייתי לומד כמיטב יכולתי עמוד או שני עמודים, עד שיגידו "שלום עליכם" ו"אשת חיל מי ימצא" ובצורה זו סיימתי גמרות שלימות. כל רגע יקר מפנינים, הוא אומר אשת חיל מי ימצא ורחוק מפנינים מכרה, והפנינים שלך היכן הם? כי יקרה היא מפנינים. אלא תנצל כל רגע, ותלמד תורה הרבה, וכך גם תהיה לך סייעתא דשמיא, וכך יהיו לך הרבה פנינים, הרבה מסכתות, הרבה סימנים בטור ובית יוסף ושלחן ערוך ותזכה להיות גדול בתורה. וחשוב מאד לחזור על הלימוד ולשנן, וכך יזכור את לימודו. יש דברים שלמדנו לפני חמישים שנה ויותר, ואנו זוכרים אותם, כי חזרנו עליהם פעמים רבות, ואם לא היינו חוזרים לא היינו זוכרים. **הרב יוסף דהן.**

מעבר לסגולה
מאת הרב **אליהו עמר** שליט"א

חנוכת המשכן בחודש ניסן
בניית המשכן
בפרשיות האחרונות התורה מתארת בהרחבה רבה על תרומת בני ישראל לבניין המשכן, עבור דרך מלאכת האומנים ובראשם בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה בבניית המשכן, ועד לרגע הקמת המשכן בראש חודש ניסן.
ובמדרש (ילקוט שמעוני מלכים א, רמז קפד) מבואר, שאמנם המשכן היה מוכן בכ"ה כסלו אך הקב"ה עיכב את הקמתו עד לחודש ניסן, שזהו החודש בו נולד יצחק אבינו. אמנם לימים פרע הקב"ה לחודש כסלו את שכרו, שבו נעשה נס חנוכה והחשמונאים חנכו את המזבח בשנית.
ושואל ה'זרע שמשון' שתי שאלות: א. מה מיוחד בתאריך כ"ה כסלו שדווקא בתאריך זה הסתיימה בניית המשכן. ב. מדוע היה עניין שהמשכן יוקם דווקא בחודש בו נולד יצחק ולא בחודש בו נולדו אברהם או יעקב.
מעלת כ"ה כסלו
ומבאר על־פי דברי רבינו בחיי, שמעשה בניית המשכן אינו רק בניית בית להשראת השכינה אלא הוא מכוון למעשה בראשית, וזו היתה חכמתו של בצלאל שידע לכוון למעשה בראשית במלאכת המשכן. והנה, לדוגמה, באבני החושן היו שבעים ושתיים אותיות כנגד שבעים ושתיים שעות שבהן ברא הקב"ה את העולם (שישה ימים כפול עשרים וארבע שעות). לפי זה, גם בניית המשכן היתה בדיוק במשך שבעים ושניים ימים, למעט יומיים של איסוף התרומה. ואכן, אם נספור מיום הכיפורים שבעים וארבעה ימים (כולל יומיים של התרומה) נגיע בדיוק לתאריך כ"ה כסלו, שהם שבעים ושניים ימי עבודה! וזה ממש מכוון כנגד מעשה בראשית. אמנם בשבת לא עשו מלאכה, אך היו עוסקים בלימוד עיוני של דברי המשכן כדי לפעול בזריזות בימות החול.
אך הקב"ה ידע שהמשכן עתיד להתמשכן על עוונותיהם של ישראל. ולכן נקרא בשם 'משכן', מלשון משכון שלוקחים בעבור חוב. ולכן רצה להקימו דווקא בחודש בו נולד יצחק אבינו, וכדלהלן.
מעלת יצחק אבינו
ומבאר ה'זרע שמשון' על־פי הגמרא (שבת פט ע"ב) לעתיד לבוא יבוא הקב"ה לאברהם וליעקב ויטען לפניהם שבני ישראל חטאו, אז יאמרו אברהם ויעקב לבורא עולם, (שם) "ימחו על קדושת שמך". דהיינו הנפש החוטאת תישא את עוונה וממילא אין תקווה לבני ישראל, כי עליהם לשלם בגופם על עוונותיהם. אך יצחק אבינו נכנס למשא ומתן עם בורא עולם וזאת על־מנת להציל את בני ישראל, ובסופו של דבר הצליח. וכך מתארת שם הגמרא, את המשא ומתן, אמר לפניו יצחק אבינו: רבונו של עולם! וכי בני הם ולא בניך?! והרי בשעה שהקדימו לפניך נעשה לנשמע, קראת להם "בני בכורי" ואילו עכשיו אתה אומר שהם בני, ולא בניך?! ועוד, כמה חטאו? כמה שנותיו של אדם? שבעים שנה! הפחת מהם את עשרים שנותיו הראשונות שלא מענישים עליהם בשמים כמו שמצינו בדור המדבר שמתו רק מבן עשרים שנה ומעלה. נותרו חמשים שנים. הוצא מהם עשרים וחמש שנים שהם בסך הכל השנים שבהם האדם ישן, כאשר החשבון הוא שבלילה יש בערך שתיים עשרה שעות, שהם חצי מהיממה, ובני אדם ישנים בלילה אם כן נמצא שהם ישנים חצי מכמות חייהם.
כעת ניתן להוריד עוד שתיים עשרה וחצי שנים, שהם סך הכל הזמן שבהם האדם מתפלל אוכל שותה ומתפנה לצרכיו. החשבון הוא שאלו עיקר הפעולות שאדם עושה במהלך היום שהם תופסים לו כחצי מהזמן של סדר היום.
אם כן כמה זמן נותר לאדם לעסוק בדברים בטלים שבהם הוא יכול לעשות עבירות, שתיים עשרה וחצי שנים כאשר החשבון הוא שבחצי השני של סדר היום אין לאדם התחייבויות קבועות. וכעת אמר יצחק אבינו לקב"ה אם משך הזמן של השבעים שנה נותר רק שתיים עשרה וחצי שנים שבהם בני ישראל עשו עבירות רבונו של עולם אם אתה נושא את עוונותיהם מה טוב ואם לא נישא אתה ואני את עוונותיהם ונכפר להם על מה שעשו, ואם אינך רוצה הריני נוטל על עצמי את כל עוונותיהם עלי, כשם שבעבר הקרבתי את עצמי לפניך על גבי המזבח בעקידת יצחק.
הגמרא מתארת שבני ישראל ששמעו את המשא ומתן כיצד יצחק אבינו נלחם על טהרתם מעוונותיהם מיד אמרו על יצחק: כי אתה - אבינו! אמר להם יצחק: עד שאתם מקלסים אותי קלסו להקב"ה, מיד נושאים בני ישראל את עיניהם למרום ואומרים "אתה ה' אבינו גואלנו מעולם שמך". עד כאן התיאור מתוך דברי הגמרא.
וכיון שכן, בחר הקב"ה לחנוך בחודש זה בו נולד יצחק אבינו את המשכן לרמז על זכותו של יצחק אבינו, שבזכותו למרות שחטאנו הקב"ה יסלח לנו ויגבה את חובותינו מעצים ואבנים וימשכן את המשכן תחת עוונותינו, ולא חלילה יגבה את חובותינו בנפשות. הקב"ה יזכנו שנזכה לראות במהרה בימינו בבניין בית המקדש השלישי.

מתוך הספר 'מעבר לסגולה' ביאורים על ה'זרע שמשון'
ניתן להשיג בחניות המובחרות או ב'הידברות' 073-222-1210

בית המדרש השבועי
יבין אומר

לאשת חיל

קסם המחשבה

בכל החוגים ובכל המגזרים, מדברים רבות על כוחה של המחשבה, על החובה להגביר את המחשבות החיוביות ועד כמה הדבר מועיל בחיי היום יום, מעניק בריאות הנפש והגוף כאחד.

ניכנס מעט פנימה עד היכן הדברים אמורים.

סיפור אמיתי על ילדה בכיתה א' שהרגישה מופלית לרעה בכיתה. חזרה וסיפרה להוריה שהמורה כל הזמן בוחרת תלמידות אחרות לענות לשאלות בכיתה, וברגע שהיא רוצה לומר משהו, המורה אף פעם לא מתייחסת אליה. ועוד שכאשר היא מפריעה בכיתה, המורה מענישה ומתייחסת למעשה במלוא החומרה, אך כשחברותיה לכיתה מפריעות אף יותר ממנה, המורה רק מעירה בשקט ובנימוס ובכלל לא מענישה.

הרגשת הילדה הייתה גרועה מאוד, כל יום התקשתה ללכת לבית הספר, מאחר והמורה (בהרגשה של הילדה והאמא) לא כ"כ אהבה את הילדה (בלשון המעטה). מה עשתה אותה אמא? בתחילה, חיכתה קצת לראות אם זה יעבור, לאחר מכן, כשראתה שהתלונה חוזרת ונשנית פעמים רבות – האמא כבר כעסה, והחלה לרשום רשימה ארוכה של דברים שמכעיסים אותה בהתנהלות של המורה, בכדי שהיא לא תשכח שום דבר בזמן השיחה הטלפונית עם המורה המדוברת.

וכך במשך כמה ימים האמא מתכננת מה להגיד ואיך להגיד.. עד שהקב"ה זימן לה ללכת לשיעור תורה מסוים, שלאחריו אותה אישה התייעצה עם הרבנית שהעבירה את השיעור, סיפרה לה את כל הסיפור, ומה היא מתכננת לעשות.. אותה רבנית חשובה אמרה לה, אם את מתקשרת למורה ומוציאה עליה את העצבים, לא עמדת בניסיון.. זה לא בהכרח מה שמצפים ממך משמיים. הדבר הראשון שאת צריכה לעשות זה, קודם כל, לשנות את המחשבה שלך כלפי הילדה שלך. יכול להיות שאת מפלה אותה לרעה בין בני הבית, יכול להיות שאצלך בלב משהו לא שלם כלפי הילדה.. אולי אף מדאגה.. אותה אמא באמת הזדהתה עם האמור, זה נגע בליבה והיא הבינה בדיוק היכן הבעיה אצלה, והחליטה לעשות מעשה. זהו. מהיום אני חושבת רק טוב על הילדה שלי, מעכשיו אני נותנת לה את המקום שלה בין שאר ילדי הבית. באמת אולי הפליתי אותה לרעה, יחסית ליחס שאני נותנת לאחים שלה. מעתה האמא שינתה מקצה לקצה את היחס שלה כלפי הילדה, העניקה לה זמן משלה. והכי הכי חשוב, שינתה את המחשבה כלפי אותה ילדה. התחילה לחשוב עליה דברים חיוביים.. עד כמה היא טובה. הביטחון העצמי של הילדה מיד השתפר, וראו זה פלא – הבעיות בבית הספר נעלמו כלא היו. פתאום כבר אין הפליות, פתאום המורה אוהבת אותה ונותנת לה זכות דיבור בכיתה.

והכי חשוב – ההרגשה של הילדה השתפרה מאוד. וכל זה, בלי להרים טלפון למורה כלל.

שאלו מכרים ששמעו את הסיפור, מה זה קסם? הוקוס פוקוס ונגמרה הבעיה? אז כנראה שכן, זה קסם, זה עובד! בדוק ומנוסה.

הטיפול מול הסביבה (המורה, הגננת, החברים וכו'..), הוא רק מעין פלסטר, אבל ה"טיפול" השורשי הוא מול ההורה. אפילו לא מול הילד! אלא ההורה בעצמו, צריך לשנות את המחשבה שלו כלפי הילד, לראות בו רק את הדברים הטובים. להגיד אותם בפה, לפאר את הילד. והילד ישתנה מקצה לקצה. רק בזכות העין הטובה של אמא ואבא, רק בזכות האמון שההורים רוחשים לילד – הוא יצליח ויתגבר על כל המכשולים.

מה ניתן להפסיד? עד היום ניסינו וניסינו כל מיני כיוונים, לפעמים צלחו לפעמים פחות, בדרך הזו - אין מה להפסיד, זה אפילו מאמן את ההורים להסתכלות חיובית על האחר. תנסו את השיטה הזו בעקביות, ותראו מה יקרה. בהצלחה.

לרכישת הספר "תוכו רצוף אהבה" מאת מחברת הטור: 058-3266571

פנינים מהפרשה

"וַתְּכַל כָּל עֲבֹדַת מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ: וַיָּבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה" וגו' (לט, לג)

הפרשה מספרת לנו על סדר עבודת המשכן. ומוסיף על כך במדרש תנחומא (פקודי סי' יא) שנגרם עיכוב רב עד השראת השכינה בתוכו. ואלו תוכן דברי המדרש: "כיון שגמרו מלאכת המשכן, היו יושבין ומצפין אימתי תבוא שכינה ותשרה בו. והיו מצטערין הכל, מפני שלא שרתה שכינה עליו. הלכו לחכמי לב, ולא הצליחו להקימו, הלכו לבצלאל ואהליאב, אמרו להם: בואו אתם והעמידו המשכן, שאתם עשיתם אותו שמא על ידכם ראוי לעמוד. מיד התחילו להעמידו ולא יכלו. התחילו עמ"י להטיח פניהם כלפי מעלה.

כיון שהטיחו פניהם ולא היו יכולין להעמידו, פנו ישראל למשה, אמרו לו: משה רבינו כל מה שאמרת לנו עשינו, וכל מה שציוויתנו ליתן ולהוציא, נתנו הכל. וכל המלאכה לפניך.

לאחר מכן אמר הקדוש ברוך הוא למשה, לפי שהיית מיצר שלא היה לך עשייה ולא חלק במלאכת המשכן, לפיכך לא יכלו אותן חכמים להעמידו בשבילך, כדי שידעו כל ישראל שאם על ידך אינו עומד שוב אינו עומד לעולם. ואיני כותב לו הקמה אלא על ידך שנאמר "ויקם משה את המשכן". עכ"ד המדרש.

והדבר תמוה לכוראה מה צורך היה לצער את כלל ישראל בדאגה עצומה כזו, עד שהיו סבורים שכל תרומתם ויגיעתם לבנות את המשכן היה לריק לפי שאי אפשר להקימו בפועל?

אולם מאת ה' היתה כל זאת ללמדנו לדורות עולם, כי כל עשייה, נכבדת ובעלת תועלת רוחנית ככל שתהיה, אין לה קיום ללא נגיעת התלמיד חכם שכל עתותיו קדש ללימוד תורה. הוא הגבר הוקם על, אשר אמנם אינו משתתף בפועל בבניה לפי שהיא מבטלת אותו מתורתו, אבל הוראתו ומגעו הקל בעשיה הגדולה והחשובה, הן המעמידות אותה על מתכונתה, עד שבלעדיו היא כאינה.

ומכאן שכאשר מזדמן דבר עסקנות לפני המתגדל בתורה, והוא דבר היכול להיעשות על ידי אחרים, גם אם מדובר במצוה עצומה כבניית משכן לה' בתחתונים, לא יבטל מלימודו בשביל זה. ואם ידאג הלא לא אזכה שיהיה לי חלק בדבר נשגב זה, ידוע יידע כי הוא אשר כל זמנו קדש לתורה, כאשר יהיה תלמיד חכם מופלג, וקל וחומר אם יזכה להיות ממאורי הדור, יהיה הוא המחבר בכוח תורתו את כל חלקי עשייתם של העוסקים במצוה, ובלעדיו לא תוכל פעולתם לנוע ולפעול כראוי. ולפיכך הראה הקב"ה למשה ולישראל כי הנה הגם שכל חלקי המשכן בנויים, אינם מאומה ללא ידו של משה רבנו, היד הפועלת בעזרה ממעל להשלים את המלאכה ולהעמיד את המשכן על מתכונתו. ומכאן ישמע בן תורה חכם ויוסף לקח, כי אם חפץ הוא במאד להקים אגודות וארגונים שיש בהם נתינה רבה לכלל ישראל, הדרך הטובה ביותר לכך הוא על ידי שיגדל בתורה בעצמו. שאז, כאשר יפקע שמו ברבים כתלמיד חכם מופלג, די יהיה בהוראתו ובנגיעת ידו בעמלם המבורך של אחרים, וכבר יראה את משכן שאיפתו עומד חי וקיים לנגד עיניו. **(הגאון הרב זמיר כהן שליט"א שו"ת נזר כהן ח"ב).**

סיפור לשבת

להרגיש את השני.

מעשה מאלף התרחש בשני מחותנים, שטרם נישואי ילדיהם החליטו לקנות עבורם דירה. אבי הכלה מצא דירה במחיר 'מציאה', ובאזור של שומרי תורה ומצוות, וביקש מבתו שתלך ותראה את הדירה. הבת שבה אל אביה ואמרה כי הדירה מאוד מצאה חן בעיניה, מושלמת מכל הבחינות, אך הוסיפה, שבאותו הבניין מתגוררת חברה טובה שלה, שהינה מעוכבת שידוך כבר זמן רב. זאת ועוד, שבבית אותה חברה נמצאת גם אחותה המבוגרת ממנה, ואף היא טרם זכתה למצוא את זיווגה, ואולי ייגרם להן צער מסויים כאשר יראו מדי יום את חברתם הנשואה...

האב החליט שהוא אינו ניגש לרכישה לפני התייעצות עם מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א. התקשר איפוא לאחד ממקורבי הגר"ח, וביקשו אם יוכל להציע את ההתלבטות וצדדי הספיקות לפני הרב. הלה השיבו שחבל יהיה לבזבז את זמנו היקר של הגר"ח בשאלה מיותרת זו, כי פשיטא שמותר לקנות את הדירה, והוסיף לטעון 'וכי החברות אינן יודעות שבתך מתחתנת'?... אך אבי הכלה התעקש שבכל זאת יציאת הדברים לפני הרב.

ובכן, השאלה הוצגה בפני רבינו הגר"ח, ולמרבה הפלא, הגר"ח, שמשיב על אתר על השאלות החמורות ביותר בעולמה של הלכה, התחבט רבות בשאלה זו, תוך כדי שהוא טוען 'זו שאלה קשה'. לבסוף הפטיר, שבשאלה חמורה שכזו מן הראוי לפנות למרן הגראי"ל שטיינמן שליט"א.

אבי הכלה מיהר להגיע למעונו של רבינו ה'איילת השחר', והציג בפניו את השאלה. הגראי"ל פתח ואמר, כי לכאורה אין כאן שאלה, כי מן הסתם אתה מחפש זמן רב דירה, וסוף סוף מצאת, ולא סתם דירה, אלא 'מציאה גדולה', ואם כן איך אפשר לומר לך שלא לקנות!?... לאחר מכן עצם את עיניו ושקע בהרהורים לכמה רגעים. לפתע פקח את עיניו ואמר בהתרגשות: 'אבל איך אפשר לדקור א עיניו של השני'?!, וחזר שוב ושוב

על הדברים, 'הכלה תצא ותכנס, תצא ותכנס יום-יום, ואיך אפשר לדקור לזולת את העיניים'??...
השואל טען בפני הרב: 'בתי מציינת שבני המשפחה הזו הם אנשים טובי לב, מפרגנים ובעלי עין טובה בצורה יוצאת דופן'...
'נו', אמר הגראי"ל, 'יותר ממלאכי השרת?! הרי אפילו על מלאכי השרת כתוב ששייכת בהם קנאה!... לא כדאי לקנות את הדירה הזו', פסק.
כמוצא אחרון העלה אבי הכלה הצעה: 'ארכוש את הדירה, אך בתי לא תגור בה. אלא אשכיר אותה לאחרים, ולבתי אשכור במקום אחר'.
מרן הגראי"ל הסכים להצעה, וצירף את ברכתו למחותנים ובני הזוג.
ומה אירע בסופו של הסיפור? - בליל חתונת הבת, האחות המבוגרת של חברתה התארסה!
לא חלפה תקופה ארוכה, והנה גם אותה חברה עצמה זכתה להתארס.
או אז נכנסו הזוג הצעיר, להתגורר באותה דירה... (מתוך עמק הפרשה)

רשימת השיעורים השבועית של הרב יגאל כהן שליט"א:

יום א' ה'
שיעור גברים בפתח תקוה
בשעה 19:30
במרכז פסגות רח' גליס 37
כניסה חופשית לגברים

יום שלישי
השיעור השבועי בבני ברק
בשעה 22:30
בבית מדרש יביע אומר
רח' הרב עוזיאל 41 בני ברק
כניסה חופשית
לנשים וגברים בהפרדה